

bespreken del 20-4

Aan

Minister voor APP

nota

Concept beleidsplan herziening Participatiewet

TER BESPREKING

Directie

Datum
12 april 2022

Onze referentie
2022-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
19 april 2022

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Op 7 april jl. zijn met u de hoofdlijnen besproken van het beleidsplan tot herziening van de Participatiewet. Op woensdag 20 april staat van 13.30-14.00 uur een vervolgoverleg gepland. Tijdens dit overleg bespreken wij graag met u:

1. Het concept beleidsplan (bijlage);
2. De strategie en planning ten aanzien van verzending naar de Tweede Kamer (TK). Hierbij spelen een aantal dilemma's. Voor de voortgang is het belangrijk om hier tijdens het overleg keuzes in te maken.

Bespreekpunten

- Gaat u akkoord met de hoofdlijnen van het concept beleidsplan?
- Gaat u akkoord met de voorgestelde strategie en planning voor verzending naar de Tweede Kamer? Hoe wilt u omgaan met de geschetste dilemma's?

Kernpunten

1. Het concept beleidsplan

- In uw voortgangsbrief van 21 februari jl. heeft u toegezegd om dit voorjaar een beleidsplan naar de Kamer te sturen met daarin de hoofdlijnen van een herziening van de Participatiewet.
- Het concept beleidsplan is een analyse op basis van gesprekken met de uitvoering, bijstandsgerechtigden en verschillende onderzoeken in relatie tot de Participatiewet. Conclusie van deze analyse is dat de Participatiewet uit balans is. Het plan schetst zeven oplossingsrichtingen met concrete beleidsopties. Deze worden uitgewerkt in twee parallelle sporen die samen leiden tot een fundamentele herziening:
 - Spoor 1: maatregelen om op de korte termijn ruimte te kunnen bieden.
 - Spoor 2: maatregelen die op langere termijn realiseerbaar zijn, in samenhang met het bredere stelsel.
- Naar aanleiding van het gesprek op 7 april jl. zijn de waarden vanuit welke we werken en de raakvlakken met het coalitieakkoord opgenomen in het plan.
- Met ministerie van Financiën heeft nog verschillende opmerkingen bij het concept beleidsplan, onder andere over de objectiviteit en budgettaire gevolgen. Deze opmerkingen zijn nog niet verwerkt.

2. Strategie voor verzending naar Tweede Kamer

- Tijdens het overleg van 7 april jl. heeft u de volgende aandachtspunten meegegeven ten aanzien van de vervolgstappen:

- Het is belangrijk om het plan te sonderen met de coalitie;
- Plan voorleggen in CWIZO en mogelijk ook MR;
- Geen verwachtingen scheppen die niet waargemaakt kunnen worden, zowel naar de Kamer als richting gemeenten en burgers.
- Het vraagstuk dat speelt is hoe we het plan presenteren naar de buitenwereld. Het geniet onze voorkeur om het hele plan aan te bieden. U kunt daarbij nog geen toezegging doen op het implementeren van beleidsopties omdat financiële dekking vooralsnog ontbreekt.

Datum
12 april 2022

Onze referentie
2022-XXXXXXXXXX

Budgettaire kader, nadere uitwerking en uitvoerbaarheid

- Binnen het huidige budgettaire kader zijn niet de middelen beschikbaar om de toezegging te doen dat u alle beleidsopties uit spoor 1 en/of 2 gaat realiseren. De totale budgettaire gevolgen van de opties uit spoor 1 kunnen optellen tot enkele honderden miljoenen. Voor de verruiming van de bijverdiengrenzen en voor Sijpelt Switchen (o.a. de inrichting van een bufferbudget) is samen € 36 mln. beoogd uit de envelop.
- Streven is om de beleidssuggesties dusdanig vorm te geven dat hiermee een financieel beslag van max. 100 miljoen euro gemoeid is. Hiervoor moeten middelen worden gezocht:
 - Binnen de bestaande envelop van 500 miljoen euro;
 - Binnen de bestaande begroting van SZW; of
 - Tijdens de voorjaarsbesluitvorming van 2023.
 Er is geen garantie dat het lukt om (structurele) middelen te vinden, zeker niet om alle opties uit spoor 1 en/of 2 te realiseren. Daarvoor zijn waarschijnlijk ombuigingen nodig.
- *Dilemma*: Het gewenste tijdpad is ambitieus en dat knelt met het feit dat er geen budgettaire middelen beschikbaar zijn. Als u wacht op de voorjaarsbesluitvorming van 2023, dan is internetconsultatie voor spoor 1 eind dit jaar niet mogelijk. U kunt geen plan in consultatie brengen zonder dekking.
- Het nu aanbieden van een beleidsplan met een lijst van concrete spoor 1 maatregelen creëert potentieel bepaalde verwachtingen over de realisatie daarvan.
- De beleidsopties moeten echter ook nog vóór de landing in een wetsvoorstel nader uitgewerkt worden, zowel beleidsmatig als juridisch en uitvoeringstechnisch.
- Op basis hiervan kunnen pas definitieve keuzes worden gemaakt. Dit heeft gevolgen voor hoe dit plan gepresenteerd kan worden naar de buitenwereld; bovenstaande punten zijn leidend in het scheppen van verwachtingen.

Voorstel lijn naar coalitie/Kamer

- Op 20 april start de sondering met de coalitie. Sondering scheidt duidelijkheid over hoe het beleidsplan uiteindelijk, met een Kamerbrief, gepresenteerd kan worden aan de Kamer.
- Ten behoeve van de sondering wordt een memo aangeleverd.
- Gezien bovenstaande aandachtspunten, stellen wij de volgende hoofdlijn voor richting de coalitie (en straks de Kamer):
 - *Het beleidsplan is het resultaat van een opgavegericht traject. Samen met het veld en mede op basis van verschillende onderzoeken zijn de knelpunten geïnventariseerd, achterliggende oorzaken geanalyseerd en oplossingsrichtingen geformuleerd.*

- *Uit de inventarisatie volgt het beeld dat de Participatiewet uit balans is. Een fundamentele herziening kan dat te veranderen.*
 - *Het beleidsplan schetst de waarden en de beweging die hierbij voor ogen staan en biedt een lange termijn perspectief om dit te realiseren en concrete beleidsopties om op korte termijn deze waarden dichterbij te brengen en de beweging in te zetten.*
 - *Ik onderschrijf deze beoogde beweging in de Participatiewet. Ik wil samen met u kijken welke ruimte we kunnen creëren om dit in gang te zetten.*
 - *De definitieve keuzes zijn namelijk afhankelijk van beschikbare financiële middelen, nadere uitwerking en uitvoerbaarheid. Er zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar voor een herziening van de Participatiewet, in overleg met u en de kamer moet naar dekking worden gezocht.*
- *Risico: het presenteren van een plan zonder toezegging leidt mogelijk tot ongedekte amendementen en/of moties bij het WGO Breed offensief. Steun voor het wetsvoorstel Breed Offensief zonder amendementen zou dan ook onderdeel van de sondering moeten zijn.*

Datum
12 april 2022

Onze referentie
2022-

Planning

- Bovenstaande strategie betekent het volgende voor de planning:

20 april	Start sondering coalitie. Op basis van sonderingsmemo met: - Kernboodschap brief - 'Uitvoeringsprogramma'
20 april	Gesprek M voor APP en directies SZW over beleidsplan en strategie
21 april – 23 mei	Uitwerken Kamerbrief en definitief afronden beleidsplan
19 april – 23 mei	Verdere sondering coalitie.
24 mei	Lijn in voor CWIZO (i.v.m. Hemelvaartsdag)
30 mei	Deadline aanlevering stukken CWIZO: - Beleidsplan - Begeleidende Kamerbrief
1 of 2 juni	BO VNG
7 juni	CWIZO
17 juni	MR
20 – 24 juni	Verzending brief + beleidsplan naar Kamer
27 juni	WGO Breed Offensief

Risico's en afhankelijkheden

- De planning is heel ambitieus. Hierbij spelen de volgende risico's en afhankelijkheden:
 - Er is weinig tijd voor het opstellen en afstemmen van de Kamerbrief. Om de CWIZO te halen, vraagt dit om voortdurend schakelen tijdens de sondering.
 - Als de CWIZO niet akkoord is met directe doorgeleiding naar MR, dan vindt op de RWIZO plaats 21 juni en op de MR op 24 juni.
 - Snelle verzending van de Kamerbrief en het beleidsplan na MR kan alleen als er geen grote aanpassingen nodig zijn.
 - Het BO VNG wordt van 11 mei verschoven naar 1 of 2 juni. Dit betekent dat bestuurlijke afstemming vóór de CWIZO (via deze weg) niet meer haalbaar is. Hoe wilt u de bestuurlijke afstemming laten plaatsvinden?

Communicatieplan

- De directie C heeft gewerkt aan een concept communicatieplan voor verzending van het beleidsplan naar de Tweede Kamer. Dit wordt separaat aan u toegestuurd voor het overleg van 20 april.
- In dit plan is een narratief opgenomen, wat de kernboodschap (de 'why') van het beleidsplan omvat. Dit kan ook gebruikt worden bij de sondering met de coalitie en wordt in de sonderingsmemo verwerkt.

Datum

12 april 2022

Onze referentie2022-[REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Concept beleidsplan herziening Participatiewet	Ter informatie (niet verzenden)